

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Jaarstukken Duiven 2025

Zaak- & documentnr. : Z/26/148827 201728905

Opsteller : Mark Jordens

Portefeuillehouder : Wethouder Schrijner

Afdeling : Financiën en

Belastingen

Telefoonnr : 0630201341

Samenvatting

Middels het jaarverslag en de jaarrekening 2025 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid van 2025. Het resultaat na bestemming is € 3.357.965 positief. Dat is € 2,1 miljoen positiever dan in de Najaarsnota 2025 werd aangekondigd. Voorgesteld wordt dit saldo te storten in de Algemene Reserve.

De accountantscontrole is inmiddels afgerond. Ten opzichte van de concept jaarstukken is het resultaat nog bijna € 0,3 mln verbeterd. Dat heeft voor een groot deel te maken met SPUK regelingen en bekleemde middelen die in het juiste jaar verantwoord moesten worden. Bij een aantal van deze regelingen hebben we kosten die eerder op de exploitatie drukten toch onder de regeling kunnen boeken. Verder kwam er ook nog een afrekening over 2025 van een verbonden partij binnen en is ook de ontvangen subsidie voor realisatie stimulans woningbouw alsnog in 2025 verantwoord. De accountant is voornemens een goedkeurende verklaring af te geven.

Beslispunten

1. Het saldo voor bestemming vast te stellen op € 2.768.698 positief.
2. Een bedrag van gesaldeerd € 589.266 te onttrekken zoals onder mutaties reserves is aangegeven.
3. Het resultaat van de jaarrekening ad € 3.357.965 positief te storten in de Algemene Reserve van de gemeente Duiven.
4. De jaarstukken 2025 vast te stellen.

Aanleiding

Voor u liggen de conceptjaarstukken 2025 van de gemeente Duiven. Op begrotingsbasis was voorzien dat 2025 een goed financieel jaar zou worden. Uiteindelijk laat 2025 zelfs een nog positiever resultaat zien. Het grootste effect wordt veroorzaakt door:

- incidentele winstnemingen in de grondexploitatie,
- een voordeel op de doorbelasting vanuit 1Stroom,
- lagere kosten voor Wmo en Jeugdzorg,
- lagere bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling voor Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL),
- lagere kosten voor sociale werkvoorziening,
- een BTW-voordeel op de uitgaven voor stimulering van sport,

- een hogere Algemene Uitkering,
- minder uitgaven voor onderhoud groen en
- minder uitgaven voor bijzondere bijstand.

Het jaarrekeningresultaat bedraagt afgerond € 3.358.000 positief.

Na verwerking van de voorgestelde mutaties van bovenstaande beslispunten blijft de algemene reserve boven de vastgestelde grens voor 2025. Daarmee zijn de vastgestelde risico's volledig afgedekt. De weerstandsratio en de solvabiliteitsratio ontwikkelen zich wederom positief en naderen de streefwaarden.

De huidige financiële situatie is van voldoende niveau uitgaande de hiervoor gemelde financiële kengetallen. De oplopende kosten in het sociaal domein als gevolg van een hoger volume en hogere prijzen, nieuwe beleidswensen en de wereldwijde ontwikkeling op het gebied van kostenstijgingen maakt dat het structureel meerjarig financieel beeld aandacht vraagt. In de Voorjaarsnota 2026 presenteerde het college een bijgesteld meerjarig financieel perspectief, waarin maatregelen noodzakelijk zijn voor het realiseren van een structureel sluitende begroting.

Ten opzichte van de najaarsnota is het resultaat van de jaarrekening bijna € 2,1 mln. positiever. Het grootste effect wordt veroorzaakt door de incidentele winstnemingen in de grondexploitatie (€ 750.000), een voordeel op de doorbelasting vanuit 1Stroom (€ 1.045.000), lagere kosten voor Wmo en Jeugdzorg (€ 341.000), lagere bijdrage aan de GRHVOL (€ 147.000), lagere kosten voor de sociale werkvoorziening (€ 228.000), een BTW-voordeel op de uitgaven voor stimulering van sport (€ 178.000), een hogere Algemene Uitkering (€ 184.000), lagere uitgaven voor onderhoud groen (€ 202.000) en lagere uitgaven voor bijzondere bijstand (€ 177.000). Gezien de financiële situatie van onze (en vele andere) gemeente voor de komende jaren, is het positiever saldo zeer welkom. Tegelijkertijd laat de afwijking zien dat we moeten blijven investeren in onze financiële voorspelbaarheid.

Status Jaarrekening & proces

De jaarstukken bestaan uit een programmarekening en een productenrekening. De jaarstukken zouden conform planning en afspraken in de raadsvergadering van 7 juli worden behandeld. Vanwege het uitlopen van de accountantscontrole is het niet gelukt deze datum te halen. De vastgestelde jaarstukken zouden vóór 15 juli moeten zijn ingediend bij Gedeputeerde Staten zodat de gemeente kon voldoen aan art. 200 van de gemeentewet. Die datum 15 juli is een voorwaarde om voor de begroting voor repressief toezicht in aanmerking te komen (i.p.v. voor de zwaardere variant, preventief toezicht). Voor de aanlevering van de jaarstukken is uitstel aangevraagd en gekregen. De vastgestelde jaarstukken moeten nu zo snel mogelijk na het zomerreces worden aangeleverd. De raadsvergadering van 16 september is daardoor de eerste mogelijkheid.

De jaarstukken zijn definitief. De accountantsverklaring moet op het moment van schrijven van dit voorstel weliswaar nog worden afgegeven. Maar het accountantsrapport is klaar en de bevindingen zijn bekend. Die bevindingen geven geen reden om de jaarstukken af te keuren. De accountantscontrole begon pas medio mei en heeft de nodige vertraging opgelopen waardoor de accountant niet voor het zomerreces klaar kon zijn.

Planning

De jaarstukken bestaan uit een programmarekening en een productenrekening. De jaarstukken worden in de raadsvergadering van 16 september vastgesteld. Aansluitend worden ze verzonden naar de provincie. Daarmee hopen we alsnog te voldoen aan de voorwaarden om ook volgend jaar onder repressief toezicht te komen. Voor de

raadsbehandeling van 16 september zal het accountantsrapport nog aan de audit commissie worden voorgelegd.

Beoogd effect

Door het op- en vaststellen van de jaarrekening wordt aan een aantal wettelijke vereisten voldaan:

- Gemeentewet (art. 200)
- BBV (diverse artikelen)

In de jaarrekening (programmarekening) wordt verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar op basis van de W-vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat hebben we niet bereikt?
- Wat heeft het gekost?

Per programma wordt een resultaat voor en na bestemming gepresenteerd. In het kort wordt ingegaan op het resultaat voor- en na bestemming. Naast de verplichte paragrafen wordt een financiële rekening gepresenteerd, met daarin het saldo en het resultaat per programma.

Argumenten

1.1 Er is een positief resultaat.

Het resultaat van de jaarrekening bedraagt € 3.357.965 positief. In de ramingen was na de Najaarsnota een positief eindsaldo van € 1.260.703 verwacht. Grote voordelen waren er vanwege de winstnemingen op de bedrijventerreinen Centerpoort-Noord 2 en Innofase, de bijdrage aan de MGR voor de Sociale Werkvoorziening en de doorbelasting van kosten vanuit 1Stroom. Grote nadelen waren er bij de pensioenvoorziening voor wethouders, de leges Omgevingswet en de verliesvoorziening voor Vitaal Centrum Duiven. In de jaarrekening staan de grote verschillen toegelicht.

1.2 De accountantscontrole begon pas half mei.

Omdat de accountantscontrole vorig jaar erg moeizaam is verlopen, was deze dit jaar later gepland. Dat gaf de organisatie meer tijd om alle controledossiers op orde te hebben zodat een en ander soepel kon verlopen. De planning heeft ook te maken met capaciteitsgebrek aan de kant van de accountant. Door de steeds ingewikkelder wordende regelgeving en het grote aantal specifieke uitkeringen heeft de controle ook dit jaar veel tijd gekost.

1.3 Het saldo van de reserves is op niveau.

Alle Bestemmingsreserves hebben een niveau waarmee het beoogde doel kan worden bereikt of zijn geblokkeerd op een vastgesteld bedrag. Het eindsaldo van de Algemene Reserve zit boven de in de begroting 2026 vastgestelde bovengrens van € 10,4 miljoen. Als het saldo van de Algemene Reserve boven de vastgestelde bovengrens uit komt, is dit een extra buffer voor het opvangen van risico's die zich voordoen. En omdat de solvabiliteit boven de 20% ligt mag 10% van het surplus ook in de komende begroting worden ingezet als structureel dekkingsmiddel. De risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen zijn geactualiseerd en zullen in de meerjarenbegroting 2027-2030 opnieuw worden beoordeeld. Benadrukt dient te worden dat het hier gaat om eenmalig geld waarmee geen structurele (nieuwe) zaken kunnen worden opvangen. Inclusief de in dit voorstel genomen besluiten is het saldo van de Algemene Reserve op 1-1-2026 € 36.036.667.

Kanttekeningen

1.1 De jaarstukken 2025 worden niet binnen de wettelijke termijn aangeleverd.

De wettelijke termijn voor aanlevering van de vastgestelde jaarstukken inclusief accountantsverklaring is 15 juli. De totstandkoming van de jaarrekening was dit jaar een grote uitdaging. Door de groei van het aantal specifieke uitkeringen, de mutaties in de capaciteit van de afdeling en de op onderdelen late interne aanlevering, was het opnieuw lastig om tijdig een concept jaarrekening aan te leveren voor de accountantscontrole. Ondanks extra inspanningen van zowel de accountants als de ambtelijke organisatie is het niet gelukt om het jaarrekeningdossier tijdig klaar te hebben. Het opstellen van de jaarrekening, voorjaarsnota, invoering van LIAS én bezuinigingen en het opvangen van de personeelswisselingen heeft veel gevraagd van de organisatie en vooral van de afdeling Financiën & Belastingen. Door de complexiteit van de materie is de besluitvorming vertraagd. Voor de aanlevering van de jaarstukken bij de provincie is daarom uitstel aangevraagd en verleend tot 1 oktober. Het accountantsrapport nu beschikbaar. De accountant is voornemens een goedkeurende verklaring af te geven. De definitieve accountantsverklaring wordt nog afgegeven voor de vaststelling van de jaarstukken door de gemeenteraad.

1.2 Het accountantsverslag 2025 is aanzienlijk kritischer dan voorgaand jaar.

Ook dit jaar is de accountant voornemens om een goedkeurende verklaring af te geven. De toon in het accountantsrapport is dit jaar echter anders dan in eerdere jaren. Ook dit jaar is de controle moeizaam verlopen en is er desondanks weer een goedkeurende verklaring aangeboden. In eerdere jaren is de accountant in het rapport niet verder ingegaan op de achtergrond van de moeizame controles. De accountant adviseert nu nadrukkelijker om een aantal maatregelen te nemen zodat in de komende jaren vertraging in de controle kan worden voorkomen. Er wordt gevraagd om een plan van aanpak op te stellen om de capaciteit en de financiële kwaliteit op peil te brengen en de interne beheersing te verbeteren.

Het college onderkent dat er verbeteringen in de financiële functie noodzakelijk zijn en heeft hier aandacht voor. Er zijn in het afgelopen jaar al een aantal verbeteracties in gang gezet. Sinds 1 juli 2025 is er een kwartiermaker voor verbetering van de bedrijfsvoering aan de slag. Zo zijn met de introductie van een nieuw P&C pakket en het opstellen van een toekomstbestendig formatieplan zijn de eerste stappen in deze verbetering al gezet. Het DB 1Stroom heeft voor deze zomer besloten tot tijdelijke versterking van enkele kwetsbare functies en taken binnen de financiële kolom. De eerste vacatures om het team financiën op orde te brengen zijn inmiddels ingevuld.

De capaciteit en de financiële kwaliteit van de organisatie is echter niet de enige reden van de moeizame gang van zaken rondom de accountscontrole. De toenemende regeldruk vanuit het Rijk is in de afgelopen jaren steeds meer toegenomen. Door wijzigingen in de wetgeving, het toenemend aantal Sisa regelingen en de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wordt er steeds meer gevraagd van de financiële functie. De accountant heeft een korte doorlooptijd ingepland voor de controle van beide gemeenten (3 weken). Uitgangspunt daarbij is dat de aanlevering van de benodigde informatie juist en volledig is én dat er tussentijds geen significante correcties nodig zijn. Tijdens de controle zijn enkele bevindingen geconstateerd die aanzienlijk meer analyse hebben gevraagd (van zowel accountant als gemeente) waardoor de planning niet meer realistisch was.

Het college zal in gesprek met het DB van 1Stroom de bevindingen van de accountant verder bespreken en geeft graag bij de Auditcommissie een nadere toelichting op de (lopende) verbeteracties.

Financiële paragraaf

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van deze jaarrekening te storten in de Algemene Reserve. In het kader van duurzaam financieel beleid moet gezorgd worden voor een Algemene Reserve waarmee het gemiddeld gewogen risico kan worden opgevangen. Ook inclusief de onttrekkingen en stortingen blijft de Algemene Reserve ruim boven de vastgestelde bovengrens.

Participatie en communicatie

Niet van toepassing.

Intergemeentelijke samenwerking

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. 201728959 Raadsbesluit
2. 201727479 Jaarstukken 2025
3. 201737651 Accountantsverslag

Duiven, 11 augustus 2026

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

A.F. (Anton) van der Gaag
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester